

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

14. An Confessarius possit imponere pœnitentiam, ne quis tali die recipiat Eucharistiam; & si pœnitens talem pœnitentiam acceptavit, teneatur postea illam implere? Et an sumptio Eucharistiæ possit ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

consequenter nec meriti, nec satisfactionis, in addit. num. 2. 1. quod Confessarius iniungens sub poenitentia non sumptionem Eucharistiae, aduersatur Concilio Tridentino, & Cardinalium declarationi. Deinde num. 2. 1. §. 23. varios textus explicat, in quibus decernebatur delinquentes priuandos fore per aliquod tempus communionem in poenam sui delicti, & resoluunt ex dictis decretis, non posse sumi argumentum, quod possit Confessarius imponere sub poenitentia cessationem sumptionis Eucharistiae. Ex hac & multis aliis rationibus, quas ibi adducit Sancius, notat primo in disp. 30. num. 5. quod non expedit Praelatis Religionum priuare susceptione Eucharistiae suos subditos causa illos mortificandi, nec id expedit Confessariis erga suos poenitentes, quia de se minus bonum mortificatio adducit subdito, quam susceptione Eucharistiae. Secundo notat, quod poenitens purus a mortali, sequens consilium Confessarij ventantis communionem sine praecauendi peccata venialia, vel imperfectiones, licite agit, & meretur melius tamen egisset, si communicasset contra huiusmodi consilium, aliorum Doctorem opinionem sequens, dicentium non esse amplectendum in illo euentu; quia ex communionem plura nascerentur bona, quam ex abstinentia. Et quamuis per accidens contingat ob negationem Eucharistiae curare magis poenitentem cauere peccata venialia, non ob id expedit illam denegare; quia quae per accidens eueniunt possunt etiam non euenire, & alias iam habet poenitens, vt dum mundus sit a mortali, sibi non negetur Eucharistia. Vnde poenitens non habens conscientiam peccati mortalis, non tenetur obedire ex praeccepto Confessario praecipiente, ne communiect ob finem acquirendi emendationem venialium, vel imperfectionum. Iurisdictione namque Confessarij non se extendit ad negandam Eucharistiam. Et tandem tertio notat quod supio Eucharistiae absolute potest imponi sub poenitentia, quia est actus virtutis Religionis, non tamen tenetur illam acceptare poenitens, quia grauius non potest acceptare opus quod adimplendum sit in statu gratiae, & status poenitentis non est aliquid materiale, & sensibile, & consequenter non potest rationem poenitentiae intrare. Et nota etiam hic obiter, quod communionem, quae ex constitutione praefinita sunt fieri, potest Praelatus imperare; quae vero praefinita non sunt, probabile est non posse iubere, quia ad id, quod est supra reuocatum, non potest obligare. Haec omnia Sancius, vtr doctissimus & amicissimus, quae tamen ab aliquibus non admittuntur, & ideo an sint probabiliter dicta, alijs iudicandum relinquo, ego enim libenter adhaereo sententiae P. Salazar vbi supra, viri quidem doctissimi.

RESOL. XIV.

- An Confessarius possit imponere poenitentiam, ne quis tali die recipiat Eucharistiam, & si poenitens talem poenitentiam acceptauit, teneatur postea illam implere?
- Et an sumptio Eucharistiae possit imponi in poenitentia?
- Et an poenitens in vitroque casu teneatur talem poenitentiam acceptare?
- Et cursum docetur posse Confessarium commutare poenitentiam ab alio impositam, dummodo fiat in sacramentalem confessionem, & habeat aequalem potestatem. Ex part. 10. tr. 13. & Misc. 3. Resol. 47.

AD vtrumque Casum negatiue respondet Baucius in Miscellan. C. sum. Conscientia, Tom. 1. Opusc. 2. questione 228. Et ratio quoad pri-

mum est, quia cessatio ab actu virtutis non potest esse obiectum poenitentiae; vt fufius disputat Sancius correctus in Selectis, dissertatione duodecima, sed non communicare est cessare ab actu virtutis, ergo. Quoad secundum vero sic asserit: Certum est non teneri acceptare eiusmodi poenitentiam, & teneri Confessarium aliam dare; sed si eam acceptauit, putans se teneri, dico, salvo meliori iudicio, cum non inuenerim apud Doctores, quod non tenetur adimplere poenitens hanc poenitentiam, nimirum cessare a Communionem. Et ratio Mihi est, quia non est actus virtutis, licet contineat in se actum obedientiae Confessario, cum sit impeditiuum maioris boni, nempe fructus ad augmentum gratiae, quod prouenit ex perceptione huius Sacramenti, necnon acquiritur robor ad resistendum tentationibus Diaboli, & ad sedandum fomitem, cum sit hoc Sacramentum vinum germinans Virgines Zach. 9. Probatur praeterea, si Confessarius ex malitia, vel ignorantia imponeret poenitenti onus satisfaciendi poenitentiae, quae est in se mala, saltem venialiter; vel poneret illum in occasione proxima peccati mortalis, vtique poenitens si ex ignorantia acceptauit hanc poenitentiam, non teneretur adimplere; ergo idem dicendum est, quando poenitentia imposita a Confessario, est impeditiua maioris boni, non tenetur poenitens eam adimplere: Puta quando poenitens sine conscientia peccati mortalis, & deuotus accedit ad Communionem Sacramentalem. Arbitror vero ad hoc vt Sacramentum fiat integrum, in alia Confessione non iterata Confessione, sed intra Sacramentum, ac nouam Confessionem debere poenitentem petere commutationem talis poenitentiae; vt docui in Praxi Confessionum 2. edit. fol. 133. vbi dixi cum Doctores a me citatis, posse ex iusta causa commutare poenitentiam ab alio Confessore impositam, dummodo fiat intra sacramentalem confessionem, & habeat aequalem potestatem, sicut habuit prior confessarius, qui primam poenitentiam imposuit. Huc vsque Baucius.

2. Sed ego * alibi contra Baucium in vitroque casu, opinionem affirmatiuam tenui, & me citato tenet nouissime Marcus Serius tom. 1. de Officio Parochi disputat. 4. difficult. vnica quest. 2. 2. num. 3. & me etiam citato. Leandrus de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disp. 9. quest. 38. vbi quaerit an etiam imponi possit sub poenitentia, quod Sacra Eucharistia non recipiatur? Et respondet posse; quia praecceptum latum de non recipienda Eucharistia, est punitiuum, & poenale; & iustum si detur cum hac intentione, sub poenitentia: Ergo bene potest a Confessario poenitentia iniungi; & consequenter tenetur poenitens illi parere. Haec etiam est praxis Fidelium, qui omnes vnanimiter hanc praetice, sententiam sequuntur, & ingenue amplectuntur.

3. Vnde hic non deseram etiam apponere verba Eminentissimi Domini mei Cardinalis de Lugo, qui, de Sacram. Poenit. disp. 25. sect. 5. n. 65. sic ait: Dubitari potest, an possit Confessarius imponere in poenitentiam, quod absteineat poenitens a Communionem aliquot diebus? de quo controuersia fuit annis praeteritis, quibusdam id negantibus, quod late defendit Ioan. Sancius in select. disp. 3. per totam, vbi multa congerit; quibusdam vero affirmantibus, quos defendit Pater Ferdinandus de Salazar, tract. de frequent. Communioni, cap. 14. §. 2. Ex iis autem, quae diximus, disp. 17. de Eucharist. facile respondere possumus, ostendimus enim, frequentem vsu Communionis non esse rem ita determinate bonam, vt non possit aliquando, & in aliquibus circumstantiis melius esse abstinere, quam accedere, etiam si non sit conscientia peccati mortalis: Quod auctoritate, ratione,

Sup. hoc infra in Ref. 25. §. 2. post mediu, & si gnater a vers. His tamen, & in alijs eius annor. Sup. casibus seqq. in hoc §. late infra in Ref. 25. §. Sed graue & §. Sed pro. & in alijs Ref. & §. corum not. * Alibi in Ref. praeterita.

TON. para. 10. II

tione, & exemplis late probauimus. Cum ergo Confessarius possit præcipere opera honesta: & virtutum, in penitentiam; non videtur dubium in genere, & de possibili loquendo, quod possit aliquando præcipere penitenti, vt abstinere à Communione tali die: quando, scilicet, constat, melius esse tunc abstinere, quam accedere; quod ex statu penitentis, & defectu reuerentiæ, & dispositionis colligi prudenter potest. Dum tamen illa omisso Communionis non sit occasio alius iudicandi, quod à Confessario fuerit in penitentiam imposita, ne forte hæc via cogere penitentem suam Confessionem manifestare. Regulariter tamen non expedit talem penitentiam imponere, licet in casu rarissimo negandum non sit, quod possit vtiliter imponi.

Sup. hoc cum eodem Sancto hic citato in Ref. præteritis, §. vltim. pro finem, vers. Et tandem tertio notat.

4. Magis autem displicet, quod prædictus Sancius, disp. 30. notat, quod sumptio Eucharistiæ, licet possit in penitentiam imponi, quia est actus virtutis religionis; non tamen tenetur illum acceptare penitens: quia non potest obligari ad acceptandum opus, quod adimplendum sit in statu gratiæ. Quod quidem si prædictus Auctor generaliter doceret, quod penitens non tenetur ad accipiendam talem penitentiam, sed possit ad alium Confessarium recurrere, relicta Confessione imperfecta; non ita displiceret: de hoc enim postea videbimus. Quod autem dicat, id prouenire ratione talis operis, quod cum exigat statum gratiæ ad sui executionem, videatur excedere Confessarii potestatem: hoc, inquam, omnino displicet: certum enim est, Ecclesiam posse præcipere Sacerdoti, vt aliquibus celebret, aut audiat Confessiones, vt ministret aliqua Sacramenta, quæ omnia fieri debent in statu gratiæ: quantum magis poterit Confessarius hæc præcipere, qui potest etiam actus internos in satisfactionem imponere, ed quod eius potestas non arceatur ad limites fori externi? Adde nihil magis commune esse, quam imponere pro penitentia frequentiam Confessionis, mensuræ, v. g. cum tamen certum sit non posse Sacramentum etiam Penitentia suscipi, nisi in statu gratiæ; saltem in vltimo instanti, quo completè suscipitur Sacramentum: cur ergo ad Sacramentum etiam Eucharistiæ non poterit penitens à Confessario obligari. Et hæc omnia docet Cardinalis de Lugo. Sed ne deferat recognoscere doctissimum Theologum in clytæ Societatis Iesu Ioannem Petlinum, de frequentia, & usu Eucharistiæ distinct. 4. c. 5. per totum; in quo rationes Sancij & Bauccij penitus labefactat.

Sup. hoc infra in Ref. 37. §. vi. & eundem ex doctrina Ref. 33. §. 1. ad medium vers. Hoc autem.

RESOL. XV.

An Confessarius licite imponat sub penitentia Officium. v. g. mortuorum, vel alias Orationes recitandas pro animabus Purgatorij? Ex part. 3. tractat. 4. Refol. 54.

Sup. hoc in tribus Resol. seqq. & intro. 8. tr. 10. lege ex Refol. 14. doctrinam §. vlt. signatur ad medium vers. Vide.

§. 1. **C** Vriosa est hæc quæstio, & in praxi sæpius à multis exercetur. Sed negatiuè respondent Vega in summ. to. 2. cap. 64. cas. 4. & Sancius in select. disp. 16. num. 1. vbi sic asserit. Mos est plurimis Confessariis iniungere sub penitentia nocturnum defunctorum, Psalmos, vel responsoria recitanda à penitentibus pro animabus in Purgatorio existentibus. Rectè tamen non procedunt: nam Sacramentum Penitentia ad remissionem culpæ, & pænæ penitentis est institutum, & vt satisfaciatur pro peccatis debitis, pars illa integralis (satisfactio videlicet) est ordinata contra naturam. Igitur huius institutionis erit partem satisfactoriam iniungere, quæ pro peccatis debitis penitenti non prodest, sed aliis, &

idem est partem satisfactoriam pro alienis peccatis iniungere, atque nullam satisfactionem imponere. Ita Sancius, qui soluit omnia argumenta, quæ in contrarium adduci possunt. Nec te fallat (ait) cum legis in Sanchez de matr. lib. 8. disp. 34. num. 4. dispensantem in foro conscientia in voto religionis, vel castitatis, posse iniungere sub penitentia recitare orationem Dominicam, & Angelicam pro animabus Purgatorij; nam ibi loquitur de penitentia in foro secreto iniuncta, non autem de penitentia sacramentali; & est dispar ratio inter forum interius, & forum sacramentale. Nec valet dicere, quod Confessarij iniungentes aliquas orationes pro penitentia offendas pro animabus Purgatorij, tantum intendunt valorem inperationis illis applicare. Nam respondeo, quod directè non prodest animabus talis penitentia, vt probat Sancius num. 12. adde quod Confessarij tales penitentias iniungentes, nunquam id cogitant. Ergo, &c.

2. Sed his non obstantibus, post hæc scripta inueni Turrianum virum doctissimum de penitent. disp. 37. dub. 4. contra Sancium docere affirmatiuam sententiam, nempe posse imponi penitenti pro satisfactione Sacramentali, opus pænale applicandum pro animabus Purgatorij, lege illum, & non pigebit.

RESOL. XVI.

An rectè Confessarij imponant penitentias applicandas pro animabus Purgatorij? Ex part. 3. tractat. addit. Refol. 11.

§. 1. **H**oc casus frequentissimus est, & passim hoc faciunt Confessarij. Sed ego pro negatiua sententia in 3. part. tractat. 4. resol. 54. adduxi Ioannem Sancium, cui nunc addo Philippum de la Cruz in thesauro Eccles. tract. 2. §. 6. num. 11. vbi sic ait. *Noten los Confesores con cuidado lo que al penitente a qui se dira, y preuengolo assi, por tener conocimiento de que quotidianamente caen en esta falta y descuido, que quando confiesan y imponen la tal penitencia, la dan, deziendo a los seglares, que rezen tantos rosarios, ayunen tantos dias: bagan dezir tantas missas, y otras diligencias; Alas Ecclesiasticos, que rezen uno, o dos Neumens de difuntos, o los Salmas Penitenciales con sus preces, o sin ellas, o otra qualquiera oracion, y esto por las animas que estan en Purgatorio patiendo. Y verdaderamente hazen mal, porque el sacrosanto Sacramento de la Penitencia fue instituido para remitir y perdonar la culpa y la pena del penitente, y para que satisfaga por el reato, a lo qual se ordena la tal satisfacion, y assi sera contra la naturaleza de aqueste instituto el imponer la parte de la satisfacion al penitente, y que no le sea de provecho sino a otros y querer que satisfaga por penas ajenas quedando el tal obligado y cargado con las suyas proprias, y assi digo, que imponerle al penitente, quando se confiesa deste modo y manera las penitencias para que satisfaga por las animas, es no darle ninguna penitencia, y assi al penitente que desta manera se le diere, aunque tenga obligacion a cumplir lo que le mandan, y mas ya agetada, pena de pecado, ya sea grave la que le imponen, assi por pecados mortales no confessados, o confessados, y aunque sean veniales, con la comun; y enseñan Zerola, Sayro, Valencia, Coninch, Reginaldo, Rodriguez, Nauarro y otros infinitos que cita y signe Enriquez, a los quales se allega Bonacina; con todo esto no tiene obligacion a aplicar la tal penitencia por las animas de Purgatorio. El fundamento*